

NGAAHI FEHU'I 'OKU FEHU'I ANGA MAHENI FELĀVE'I PEA MO E 'IMIKULEISONÍ

Oku tau ilo ko e konga lahi ó étau fāauakómo hotau ngaahi fāilíóku nau fefāuhi pea mo e ngaahi fehul mafatukituki fakataautaha, ngaahi hohaá, mo e tailiili ó felāve'i pea mo e anga ó e tu'unga fakafonuáó felāve'i pea mo e Imikuleisoní Ko étau misioná-pea mo hotau fatongiá he malumalu ó e laó-á ia ko hono feingal ke fakapapaul ko étau ngaahi ápiakóko e ngaahi feitu'u óku hao ke fai ai á e akópea ko e feitu'u ia óku í ai á e fāauakó-ó tatau ai pēpe óku anga fēá énau tu'unga faka-Imikuleisoní matakali' ulungaanga fakafonuálotu óku kau ki ai' tu'unga óku í ai á éne malava meáfonua óku tupu mei ai' fefine pe tangata, pe óku fūnga fēá éne hoko ko e tangata pe fefine pe ko ha faáhinga fakafaáfaáhinga pōku malul' óku fai á honau fakaápaápaápea mo nau hūfoki ki ha ako óku lelei á hono tu'ungá

Oku tau ámanaki ko e ngaahi meá óku hātu í lalé nau tali á e ngaahi fehul óku faá éke anga maheni felāve'i pea mo e Imikuleisoní lau matakali'pea mo e fakahohaási

Ko e hā 'a e kanongatāmaki 'e hanga 'e he'eku tu'unga faka'imikuleisoní 'o fai ki he ako 'a 'eku ki'i tamasi'í/ta'ahiné?

Hala ke í ai ha meá! Ko e fāau kotoa pē he United States óku í ai á énau totonu faka-Konisittone ke nau ma'u ha faingamāe tatau ki ha ako fakapuleānga óku ikai ke totongi'ó tatau ai pēpe óku anga fēá e tu'unga fakalmikuleisoni ó énau ongo māuá tauhi fanaú pe ko kinautolu. Ko e tu'unga fakalmikuleisoníóku ikai ke toe í ai mo hano kaunga ki he totonu ko ia á e kil tamasi'í/ta'ahiné ke ne heka í he pasi ki he akóke ne ma'u á e meátokoni hoátáku taétotongi'pe tuku hifo á hono totongi' ke ne ma'u ha ngaahi ngāe í he lea fakapilitāia, pe ke ne ma'u á e ngaahi ngāe fakaako makehé Ko e Vāhenga Fakaako ó Salt Lake City óku fiema'u ia é he la'pea óku ne fiefia ke ne akol' á e fāauako kotoa pē

'Oku fiema'u nai 'e he Vāhenga Fakaakó 'a e tu'unga faka'imikuleisoni 'a e tokotaha akó pe ko e mātu'a tauhi fānaú 'i he alea'í ko ia 'o e huú?

Ikai; pea óku ikai foki ke mau toe éke á e fakamatala ni í he tohi kole ko ia ki he fefonongaakí ngaahi meátokoni taétotongi'pe tuku hifo hono totongi' ngaahi polokalama fakaakóngaaahi polokalama mavahe mei he silapápea mo e ngaahi ngāe kehé Oku í ai á e fatongia ó e Vāhenga Fakaakó ke ne fakahūmai á e fāauako ó tatau ai pēpe ko e hā énau pe ko e tu'unga fakalmikuleisoni á énau māuá tauhi fāau pea ke oua naá fai ha lau lanu ó makatu'unga í he matakali' lanú tupu'anga fakafonuá pe ko ha toe faáhinga kalasi ange óku malul'

'E malava ke u 'a'ahi ki he 'apiako 'o 'eku ki'i tamasi'í/ta'ahiné 'o kapau 'oku 'ikai ke 'i ai ha'aku pepá?

Io, óku talitali fiefia koe í heétau ngaahi ápiakóMaáe malu ó e kotoa ó étau fáauakóóku mau fiemaú ki he tokotaha ááhi kotoa pē ó kau ai á e máuá tauhi fááupea mo e kau tauhi fááu ke í ai haánau fakallonga óku í ai ha lal taá

‘E ‘oatu nai ‘e he Vāhenga Fakaakó ‘a e tu’unga faka’imikuleisoni ‘a ‘etau fānauakó ke nau vahevahe ai pea mo e kau ngāue ‘imikuleisoni fakafonuá?

Ikai. O hangēko ia óku hāatu í blungá óku íkai ke mau éke á e tu’unga fakalmikuleisoni á e fáauakóki heénau teu hūki he akópe ko ha ngaahi taumuá fakaako. Ko ia ai óku íkai ke mau ia é he Vāhenga Fakaakó e ngaahi fakamatala ni ke óange ki he kau ngāue á e ímikuleisoni fakafonuá

Kapau leva é í ai ha tokotaha í he kau ngāé naé íkai ke taumuá ia ki ai ka óku ne ílo ki ha tu’unga fakalmikuleisoni ó ha tokotaha akóko e fakamatala ko ia heíkai ke tauhi ia é he Vāhenga Fakaakópea ko e kau mānīpa ó e kau ngāékuo pau ke nau tauhi á e ngaahi fakamatala fakafoltuitui á e tokotaha akó ke malu óua é ílo ki ai ha taha kehe.

‘Oku malava ke hū mai ki he ngaahi ‘apiako fakavahe fonuá ha kau ngāue ‘imikuleisoni fakafonuá?

Oku í ai á e tuútuuni ngāue ia á e kau ngāue ímikuleisoni fakafonuáá éóku ne tapui ai kinautolu ke fakahoko ha ngaahi ngāue fakahoko lao í he ngaahi feitutu pelepelengesí”ó kau ai á e ngaahi akó ngaahi falemahakí pea mo e ngaahi ápi faiānga lotúKo e tuútuuni ngāue ko íáóku kei ngāéaki pēa ó au mai ki he taimi naé tohi ai á e tohi ni. Oku toe kau atu foki ki ai, á e toki lava pēá e kau ngāue á e ímikuleisoni fakafonuáó hūmai ki he ápiakóókapau ko ha ngaahi meá makehe áupito, ó hangēko ha palopalema fakavavevave felāel pea mo e malu á e kakaí pe ókapau óku í ai ha tohi kumi koloa óku fakalaótuútuuni fakaloea pe ko ha tuútuuni fakafakamaauānga.

‘Oku malava nai ke tukuange atu ki he kau ngāue ‘imikuleisoni fakafonuá ‘a e lēkooti fakaako ‘o ‘eku ki’i tokotaha akó?

Oku tapui é he Kupul Lao ki he Fakapulipulípea mo e Ngaahi Totonu Fakaako á e Fānīlī(FERPA) á e Vāhenga Fakaakómei hano tukuange atu ha lēkooti fakaako á e tokotaha akóókapau óku teeki ke nau maú ha ngofua mei he máuá tauhi fááuúkukehe á e ngaahi meá óku fakangatangatáOku íkai ke toe í ai ha faāhinga úhinga makehe ia á e FERPA ke ne fiemaú ai á e Vāhenga Fakaakóke ne tukuange atu ha ngaahi lēkooti fakaako á e tokotaha akóki he kau ngāue á e ímikuleisoni fakafonuáó teeki ke mau ha ngofua mei he máuá tauhi fááuí he malumalu ó e FERPA, é malava pēke fiemaú á e Vāhenga Fakaakó ke ne óange ha fakamatala fakapulipuli á e tokotaha akóó taku ko e tali ia ki ha tuútuuni fakalao naé ngaohi fakalelei ó tuku mai. Kaekehe, fakatatau ki he FERPA, kuo pau ke fai é he Vāhenga Fakaakó haánau ngāue fakapotopoto ke fakahāki he máuá tauhi fááu ó felāel pea mo e tuútuuni fakalao ko íaki

muà ia pea nau toki ngāe ki hano teuteul ó e ngaahi fakamatala ni, koeuhíkae lava é he māua tauhi fāaúke nau fakafepaki pe ko énau fekumi ki hanau malu mei he tutuúni fakalao ko éni

‘Oku malava – pea ‘oku fiema’u – ke tukuange ‘e he Vāhenga Fakaakó ‘a e “fakamatala fetu’utaki” ‘a ‘eku tokotaha akó ki he kau ngāue ‘imikuleisoni ‘a e fonuá?

I he malumalu ó e FERPA, kuo ósi tutuúni ki he Vāhenga Fakaakó e ngaahi kalasi ó e fakamatala á ia é taku ko e fakamatala fakafetuutaki”á ia é malava pēke tukuange atu ó ikai ke tomuà mau ha ngofua á e māua tauhi fāaúOku kau foki I he fakamatala fetuutakiá e ngaahi fakamatala ó hangēko e hingoa ó e tokotaha akópea mo e hingoa ó e fānili fakamatala aleapaúmo e ngaahi laiatáKaikehe, óku ikai ke fiemaú ia é he FERPA á e Vāhenga Fakaakóke ne tukuange atu á e fakamatala ni, óku tohil pāa ó pehē malava pēki he Vāhenga Fakaakóke ne tukuange atu. Ko e taha á e totonu mahuinga á e māua tauhi fāaúóku nau maúko énau fili ke óua naà taku ha taha ó e ngaahi fakamatala felūel pea mo énau kil tamasiŋtaāhinéko ha fakamatala fakafetuutaki.”Kuo pau ke fakahē he māua tauhi fāaúki he puleako á énau kil tamasiŋtaāhiné loto he áho é 20 mei he léisitōkapau óku nau loto ke nau fili ke óua naà taku á e ngaahi fakamatala fakafetuutaki á énau kil tamasiŋtaāhinéke fai hano felnasiáki.

Ko e hā ha me’a ‘e fai ‘e he Vāhenga Fakaakó ke ne fakapapau’i ai ‘oku ‘ikai ke fai ha laulanu pe hoha’asi ha tokotaha ako pe fānili ‘o makatu’unga ‘i honau matakali, anga fakafonuá, lotu ‘oku kau ki ai, ko ‘ene tangatá pe feŋiné, tupu’anga fakafonuá pe ko ha toe me’a ange ‘oku malu’í?

Oku loloto áupito á e tui á e Vāhenga Fakaakó hono fakapapau pea mo ngaohi ha ngaahi fakai ako óku malumaāe fāauakóhono kotoa. Oku mau fakahoko á e ngaahi tutuúni ngāéke tabfi á e laulanupe hohaasi ó émau fāauakóngaahi fānili pe ko émau kau ngāe faitotonú makatu’unga I honau matakali lanútu’anga fakafonuá fakallonga ko e tangata pe feŋinétu’unga fakamalava meálotu óku kau ki ai taú motuá tangata pe feŋiné fakamatala felūel pea mo hono faúfeitamápe ko hono puipuituá fakatangatápe feŋiné

Ko e hā nai ‘eku me’a te u fai ‘o ka ‘iloange kuo ongo’i ‘e he’eku ki’i tamasi’i/ta’ahiné ‘oku ne hoko ko e vikitima ‘o e laulanú pe ko hono hoha’asi?

Fakamolemole kae lōooti leva á e faāhinga úlungaanga ko iá he taimi pēko iáki ha faiako pe ko ha taki ako (puleakópe tokoni puleakóke fai ha sio ki ai pe é lava ke solova. Kapau leva heikai ongol fiemāe á hob kil tamasiŋtaāhinépe ko koe ke lōooti á e meā ni ki ha taha he ápiakóé lava pēke fai ha fetuutaki ki he Tokotaha Ngāe ki he Tauhi Laópea mo e Ngaahi Fakatotalóá e Vāhenga Fakaakó I he Whitney Banks, I he fika ko e 801.578.8388 pe ko hob meili ki he whitney.banks@slcschools.org.

Oku mau tali á e ngaahi launga ni ó fulu fakamato áupito, pea óku mau fakafalala ki heémau ngaahi fanilí fanauakó pea mo e kau ngāéke mau feinasiaiki í heémau ngaahi hohaákoehí ke mau lava ó fakapapaul ko émau ngaahi ápiakó hokohoko atu á énau hoko ko e ngaahi feituú óku malu.

Fēfē leva kapau ko aú ko e tokotaha ma'u DACA?

Ko e Ngāe Toloí ki ha Tuúta mai á ha Fanaú(DACA) óku makatuúnga ia í ha fai tututuúni mai á e palesitení pea óku fakataumuá ia ke malul á e fáau toútuúpu hūmai he kauónuá á áko áku nau maú á e ngaahi makatuúnga óku makatuúnga ai á énau totonú pea nau hao ai mei hono fakafokí Ko e palesiteni fobúé malava pāke ne fili ke tabfi á e tututuúni ko éni Kapau leva ko ha tokotaha koe óku ke maú á e DACA, fakakaukau leva ke ke feinga atu ki ha loea ímikuleisoni he taimi ni koeuhí ke feinga ke ílol pe óku toe í ai ha ngaahi founa é toe táaki mai ke liliu á hob tuunga fakalmikuleisoni Neongo ai óku íkai ke tau ílol í he taimi ko éni pe ko e há e ngaahi ngāe é fai é he kau maú mafai fakafonuáki he DACA, óku mahúnga ke fai hano ílo ke kei í ai pāha totonu ki he DACA í he malumalu ó e ngaahi fiemaú lolotonga ko kinautolu óku nau maúke hokohoko atu á énau fakaai á e ngaahi makatuúngáó hangáko e mauakópe ko hono feingal ke ósi á e ako haisikulú

Ko e há nai ha me'a 'a e ngaahi mātu'a tauhi fānaú pe ko e kau tauhi fānaú 'e fai 'okapau 'oku nau hoha'a ki hano puke kinautolu 'o tauhi 'okapau ko 'enau fānaú 'oku nau lolotonga 'i he 'apiakó?

Oku mahúnga ke hanga é he māuá tauhi fáau fakafonu á e ngaahi foomu á e ápiakóke lisi ai á e kakai kuo ósi tali ke nau ómai á énau fanau mei ápiakó mo énau fakamatala fetuútakí ó ka hoko ha faingataá, pea mo ha íkooti fakametikolo á e tokotaha akómo e/pe ko ha ngaahi fakangofua átā Oku malava ke hanga é he māuá tauhi fáau fakafobu á e ngaahi fakamatala ni í he ápiako á e tokotaha akó pe í he PowerSchool Parent Portal. Í ha faahinga meá óku hoko ó puke ai ha māuá tauhi fáau ó tauhi í he lolotonga á e ngaahi houa akóé fakangāel é he Vāenga Fakaaká énau ngaahi timi tali ki he ngaahi meá óku hokómo e ngaahi fakatuútanakíke fai hano poupoua ó e fanauakó

Ko e há 'a 'eku me'a 'e fai 'okapau te u fiema'u ke u mahino'i 'a 'eku ngaahi totonu faka'imikuleisoni?

Helkai ke lava ia é he kau ngāe á e Vāenga Fakakáke nau óatu ha ngaahi falel fakalao tukupau feláel pea mo ha ngaahi meá fakalmikuleisoni. Ko e fakakaukau ko ia á e Vāenga Fakaakóko e kau loea ímikuleisoni kuo nau ósi laiseníte nau lava ke óatu á e falel tonu taháfeláel pea mo e ngaahi meá fakalmikuleisoni Kí hono malul ó búkaki kae óua naá ke kumi ki he falel á e kau fisa fakamobnípe ko ha kakai kehe pā ia óku íkai ko ha kau loea ímikuleisoni ósi laiseni Oku í ai á e lisi óku ala maú atu ó e kau ngāe fakalao pea mo e ngaahi kulupu ngāe fepoupouaki á ia é maú ia í he goo.gl/HAKp2n. Oku toe í ai pāpea mo e tohi fakahinohino ó e kau loeákuo ósi fokotutuú ia é he Kautaha ó e Kau Loea ímikuleisoni ó Amelikápea óku maú atu ia í he <http://www.aialawyer.org/>.

Ko e hā 'a e ngaahi ngāue 'oku mou fai ma'ae ngaahi fāmili 'oku 'ikai ke nau lea fakapilitāniá pe 'oku nau ako 'a e lea fakapilitāniá?

Ko e Vāenga Fakaakōku i ai á é nau kau liliu lea mo é nau kau fakatonulea óku nau ngāe ó laka hake he lea kehekehe é 68. E malava pāke mau batu á e pou pou hangatonu ki he ngaahi fāmili mo e ngaahi apiakō fakafou atu i he liliu lea fakahangatonu atu pākiate koe pea mo e ngaahi ngāe áki á e telefoni Ko e ngaahi liliu lea pea mo e fakatonulea lava pāa ke kole áki hab telefoni ki he fika ko e 801-578-8378 pe ko hob meili ki he bob.muench@slcschools.org. Tāaki atu ki a'á óku batu é he Vāenga Fakaakōmo ha ngaahi meangāue ke tatakiáki á e ngaahi fāmili he lolotonga ó é nau fobfobu ki he ako fobú polokalama fakataukei ki he māua tauhi fāau kumi hāngá pea mo e ngaahi ngāe kehe pāke fengāeáki fakataha pea mo e Potungāe ki he Faitotonu Fakaakōmo e ngaahi Senitāki he Ako á e Komiuniti (Educational Equity Department and Community Learning Centers).

Ko 'eku tokotaha akó 'oku 'ikai ha'ane pepa pea 'oku ne faka'amu ke ne hū ki he kolisi. 'Oku 'i ai nai ha faingamālie mo ha ngaahi me'a ngāue 'oku 'atā mai ki ai?

Io! Ko e Maūanga ó e Ngaahi Meangāe ki he Fanauako óku I kai ha Pepa (Repository of Resources for Undocumented Students) ko e feitulu lelei ia ke fai ai á e kamataó kumi ai á e ngaahi tututuuni ngāe felāel pea mo e kole hu'ingāahi faingamāe tokoni fakapaangá pea mo e ngaahi kautaha makehe óku nau fie tokoníóku mau atu ia i Utah (pea mo e ngaahi siteiti kehē). Ko e maūangāe lava ke ke hūki ai i he

<https://secure-media.collegeboard.org/digitalServices/pdf/professionals/repository-of-resources-for-undocumented-students.pdf>.